

Stanowisko do demonstracji przemian gazów doskonałych— prawo Boyle'a-Mariotta oraz Guy-Lussac'a

Prawo Boyle'a-Mariotta

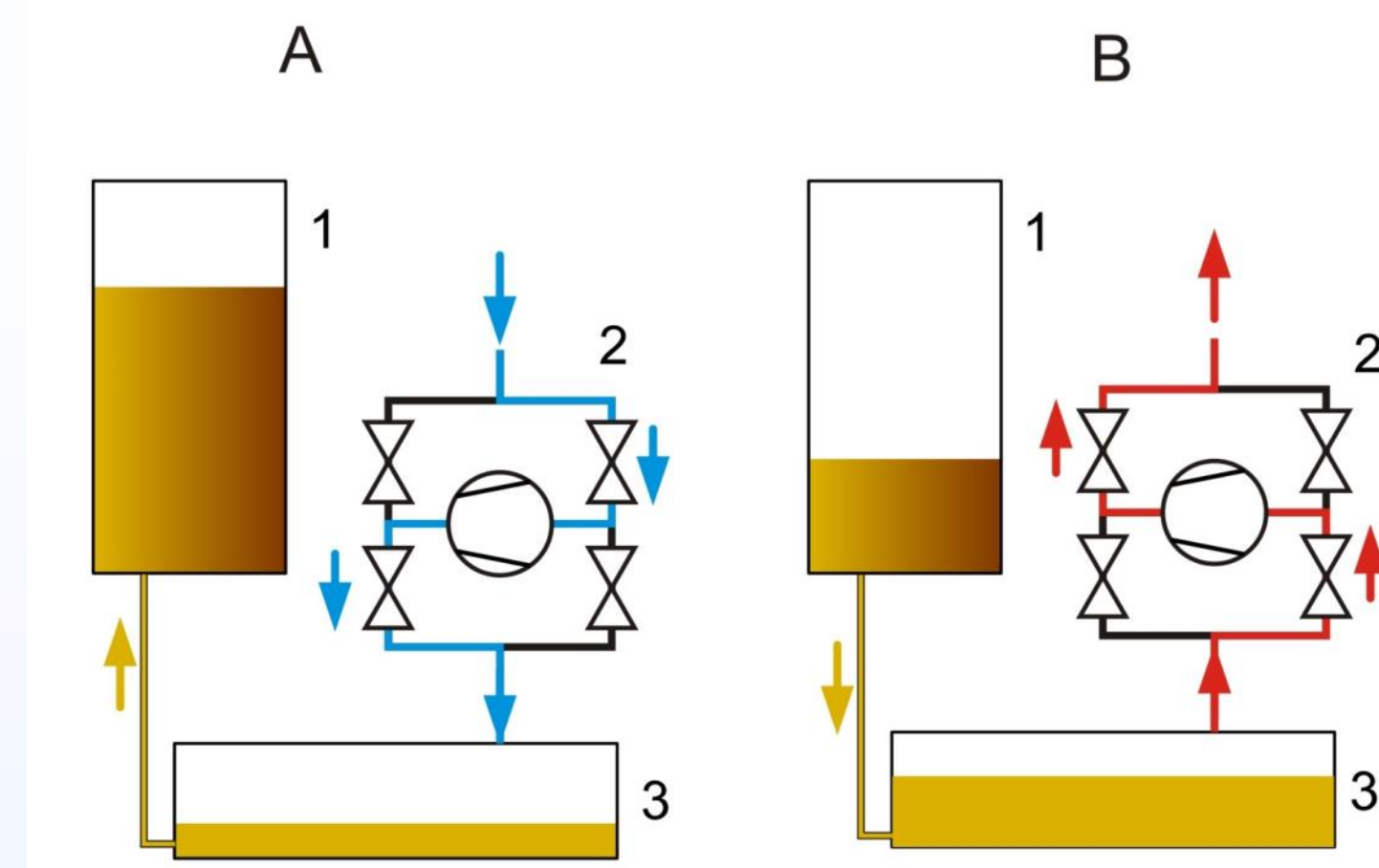
Prawo to dotyczy zachowania gazu doskonałego w przemianie izotermicznej:

"W stałej temperaturze objętość V danej masy gazu jest odwrotnie proporcjonalna do jego ciśnienia p ."

W formie matematycznej można to przedstawić jako:

$$pV = \text{const}$$

Prawo Boyle'a-Mariotte'a stanowiło jedną z przesłanek do wyprowadzenia równania stanu gazu doskonałego znanego jako równanie Clapeyrona.

Zmiana położenia pozycji zaworu sterującego kierunkiem przepływu oleju umożliwia sprężanie lub rozprężanie gazu zamkniętego w zbiorniku zgodnie z zamieszczonym powyżej schematem działania.

Budowa stanowiska demonstracyjnego

Stanowisko demonstracyjne pozwala na prezentację dwóch przemian gazów doskonałych: przemiany izotermicznej oraz przemiany izochorycznej. Przezroczyste zbiorniki stanowiące podstawowy element stanowiska, pozwalają na obserwację zachodzących przemian w sposób klarowny i bezpieczny.

W pierwszym ze zbiorników, umieszczonym po lewej stronie urządzenia, powietrze jest sprężane i rozprężane za pomocą zmian poziomu oleju hydraulicznego przy udziale kompresora. Proces odbywa się w warunkach stabilizacji temperaturowej i można go traktować jako ściśle izotermiczny.

Po prawej stronie stanowiska znajduje się drugi ze zbiorników wypełniony powietrzem. Dokonując zmian temperatury czynnika w zbiorniku możemy obserwować zachodzące zmiany ciśnienia w warunkach stałej jego objętości. Przemiana ta określana jest mianem 2-giego prawa Guy-Lussac'a.

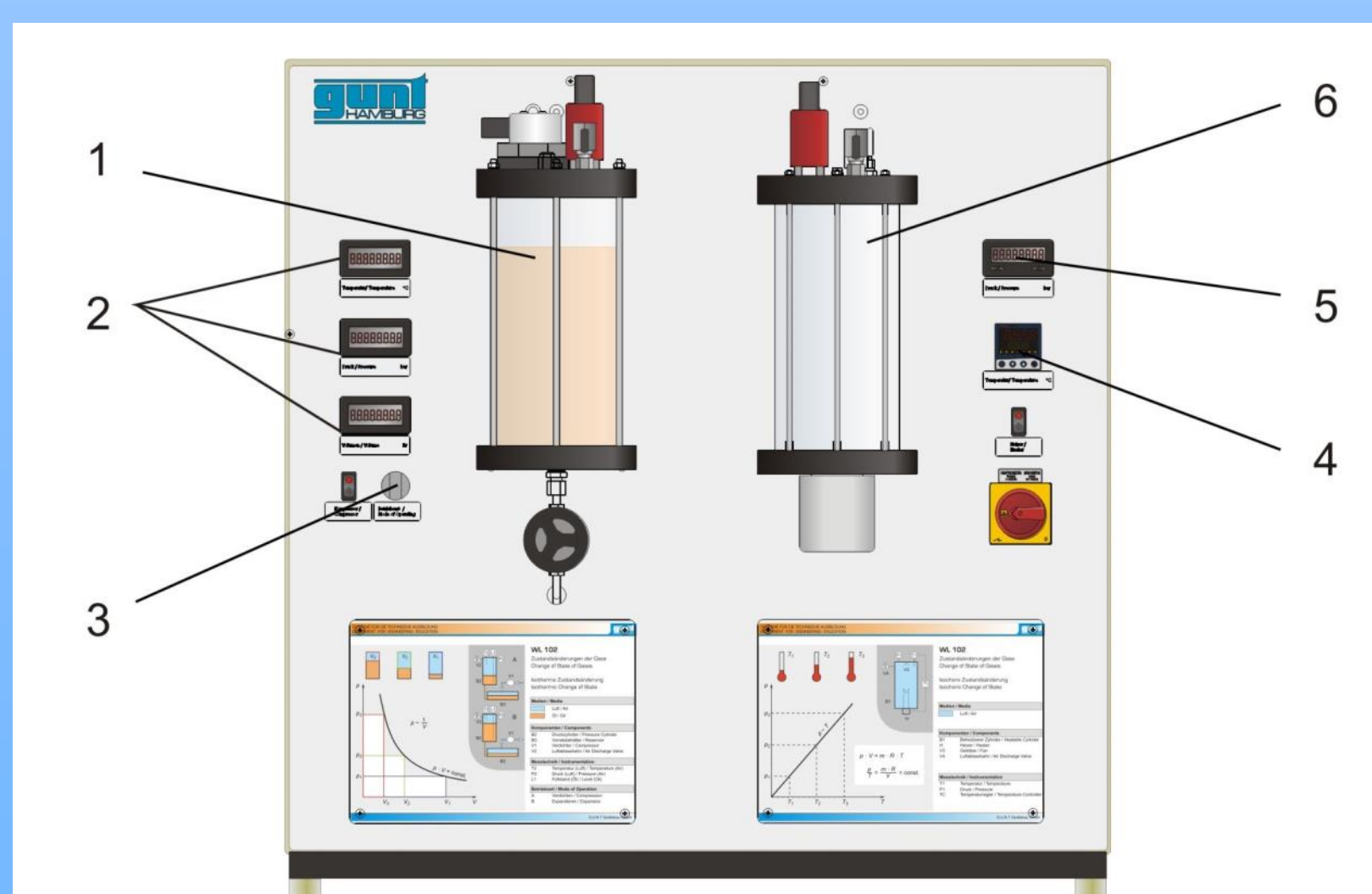
Parametry techniczne

Kompresor / pompa próżniowa
 - moc wyjściowa: 60W
 - ciśnienie na wlocie: 213mbar
 - ciśnienie na wylocie: 2bar
 Regulator temperatury: PID, 300W, ogranicza się do 80°C

Zakresy pomiarowe
 Temperatura
 - zbiornik 1: 0...80°C
 - zbiornik 2: 0...80°C
 Ciśnienie
 - zbiornik 1: 0...4 bar
 - zbiornik 2: 0...2 bar
 Objętość
 - zbiornik 1: 0...3L

Wymiary i ciężar

DxSzxW: 900x550x900mm
 Ciężar: około 50kg

1 - zbiornik prezentacji przemiany izotermicznej, 2 - wyświetlacze cyfrowe, 3 - dwupołożeniowy zawór sterujący kierunkiem kompresji, 4 - kontroler grzania, 5 - wyświetlacz cyfrowy, 6 - zbiornik demonstracji przemiany izochorycznej.